TİASAD

Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi
The Journal of Turk & Islam World Social Studies

Yıl: 7, Sayı: 25, Haziran 2020, s. 136-147

Dr. Arş. Gör.Suna Özgür KARAALAN

Kocaeli Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümü
ozgurkaraalan@gmail.com

EMİLLE AİZER VE MUTFAK LİTOGRAFI

Özet

Litografi, yağ ve suyun birbirini itmesi prensibine dayanan Özgün bir baskı tekniğidir. Diğer birçok baskı teknikleri gibi, litografi de benzersiz bir estetiğe sahiptir. Aynı zamanda doğrudan çizim tekniklerini içeren kimyasal bir işlemdir. Mutfak litografi ise, çağdaş bir litografi uygulamasıdır. Geleneksel litografi baskı tekniği, petrol ve suyun karşılıklı itişine dayanan planografik (düz bir yüzeyden baskı olan) bir baskı tekniğidir. Mutfak Litho ise, terebentin ve klasik asitler yerine kola ile hazırlanmış alüminyum folyo tabanlı, sert düz plakayla yapılan uygulamadır. Mutfak Liton'un geleneksel litografiye göre hazırlık aşaması daha kısadır. Kola, Alüminyum folyo, bant, temiz nemli sünger, folyo sabitlemek için plastik veya metal bir levha, kalın yağ bazlı mürekkep ve merdane, kola banyosunu tutmak için plastik bir küvet, ıslatılmış kâğıt veya kuru kâğıt kullanılan malzemelerdir. Bu makale, litografi ortamına yeni bir bakış açısı sunmayı, sanatçılara temel ev malzemelerini kullanarak litografik baskılar oluşturmaya, hızlı, toksik olmayan ve basitleştirilmiş bir yöntemi sunmayı amaçlamıştır. Sanatçılar, elle veya gravür baskı makinelerinde, mürekkepleme yoluyla kendi baskılarını oluşturarak, mutfak litografi işlemi uygulayabilirler.

Anahtar Kelimeler: Baskı, Litografi, Mutfak Litografi

EMILLE AIZER AND KITCHEN LITHOGRAPHY

Abstract

Lithography is a printing technique based on the principle that oil and water repel each other. Like many other printing techniques, lithography is a chemical process with a unique aesthetic, direct drawing techniques. Kitchen lithography is a contemporary form of lithography. Traditional lithography printing technique is a planographic (printing from a flat surface) printing technique based on the mutual

thrust of oil and water. Kitchen Litho is an aluminum foil-based, hard flat plate lithography prepared with cola instead of turpentine and classic acids. The preparation phase is shorter than traditional lithography. Cola, Aluminum foil, tape, clean damp sponge, a plastic or metal sheet for fixing foil, thick oil-based ink and roller, a plastic tub to hold the cola bath, wetted paper or dry paper. This article aims to present a new perspective to the lithography environment, to create lithographic prints using the basic home materials for artists, to present a fast, non-toxic and simplified method. Artists can create a kitchen lithography process by creating their own prints in ink or by hand in gravure printing machines.

Keywords: Printing, Lithography, Kitchen Lithography

GİRİŞ

Mutfak litho, Haziran 2011'de Paris 'de Vosges merkezli sanatçı Émilie Aizier , takma adı Émilion tarafından ilk defa uygulanmıştır. Litografi prensibine dayanan bir baskı tekniğidir. Herkesin yapabileceği şekilde sadeleştirilmiş bir uygulamadır. "Litho", litografi için ortak bir kısaltmadır. Kolay bulunanabilen malzemeleri kullanılmasıdan dolayı "mutfak" adı seçilmiştir. Bu baskı sistemini karakterize eden şey, herhangi bir mutfakta mevcut donanımın kullanmasıdır (<https://www.asu-bookarts.com> e.t:22.02.2019)

1.Émilie Aizier Kimdir?

Emille Aizier, Lorraine'deki École Supérieure d' Art'ta eğitim almıştır. Emille Aizier , Gravür sanatçısıdır. Bu alanda, (DNSEP) Yüksek Ulusal Plastik İfade Diplomasına sahiptir. Sanatsal baskıya meraklı, Métisse Bruyère Grafik Sanatları Merkezi'nde baskı ve sanat editörleri ekibine katılmıştır. 2011 yılının haziran ayında litografi alanında teknik bir ilerleme olabilecek bir keşif yapmıştır. Aslında, bu yenilik sanatçıların (ve özellikle gravürcülerin) daha önce herkes için imkânsız veya zor bir şey olan evde (veya atölyede) litografi yapmasına izin vermiştir. Bu keşif ile, sanatçıların ufkunu genişletmeye ve dünyanın her yerinden litografi yapmak isteyen, tüm gravür sanatçıları, takas etmeye yönlendirmiştir. Emille Aizer "Mutfak litografisi" adını vereceği bir uygulama keşfetmiştir. İlk defa Fransa'nın Niort şehrinde Mutfak litho'yu öğretmiştir. Altı ay boyunca yoğun atölye çalışmalarının sonucunda, ilk Mutfak Litho el kitabını Haziran 2012'de yazmıştır. Kendi araştırmasını ve tekniğe yaklaşımını sunan bir ders kitabı ve yayınevi olan "Atelier Kitchen Print" adlı şirketini kurmuştur. Bazen stüdyosunda sanat dersleri için öğrencilere ev sahipliği yapmaktadır. Ve bir çok sanat okulundan gelen sanatçılara, kendi keşfi olan Mutfak litho uygulamasının eğitimini vermektedir.

Resim 1. Emilie Aizer Atölyesi ve Öğrencileri

Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019

Mutfak litho, bir planografya baskı sürecidir. Ayrıca sanat okullarında atölye çalışmaları yapmaktadır. Atelier Kitchen Print, Émilie Aizer'in stüdyosunun adıdır.

Resim 2. Emilie Aizer Atölyesinde

(<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

2. MUTFAK LİTOGRAFI

Kitchen Litho, alüminyum folyo veya basmakalıbı kullanılarak basitleştirilmiş, hızlı ve daha az toksik bir litografi işlemidir. Çizim genel olarak yağ içerikli kalemlemlerle ve ya fırça izleri ile yapılabilir. Soda 'cola' (tercihen kola kullanılır.) Geleneksel bir nitrik asit veya fosforik kompleks iksiri yerine çizimi sabitlemek için kullanılmaktadır. Mutfak yağı, çizim rengini çıkarmak için kullanılır. Genellikle geleneksel yöntemde kullanılan terebentin yerine litho kalemi tercih edi

Lir. Ayrıca, geleneksel litografide baskıdan önce, kâğıt ıslatılmalıdır. Kitchen Litho'da kâğıtların nemlendirme zorunluluğu yoktur. Bir kaşıkla veya presle basılabilir.

Resim basmanın yeni bir yolu, Kitchen Litho, basmakalıbı üzerinde doğrudan çizim yapmak bu tekniğin en belirgin özelliğidir. Sanatçılar doğrudan çizim yaptıkları için hata yapma riskini almaktırlar. Formları, dokuları, ayrıntıları, küçük ve orta formatlarda plakalara aktarabilirler. Sanatçıya verdiği özgürlük nedeniyle, Kitchen Litho tekniği, bağımsız bir yaratıcı çalışma olanağı sağlamaktadır (<https://www.arches-papers.com>. et.22.02.2019).

Kitchen Litho tekniğini ilk kez 2011 Eylül ayında, yaratıcı Emilion tarafından, bir video yayınlarak dünyaya bildirilmiştir. 2012 yılında el kitabı ise, sanatçı tarafından önce Fransızca, sonra İngilizce ve İspanyolca dillerinde yayınlanmıştır. Emilion, 2016 yılında, taş ve sert alüminyum levhaya uyarlanmış bir Mutfak Litho işlemi uygulamıştır. Daha sonra "Kitchen Litho Sequel" adlı kitabını yayımlamıştır.

Mutfak Litho, terebentin ve klasik asitler yerine kola ile hazırlanmış alüminyum folyo tabanlı, sert düz plaka 'litho' sudur. Geleneksel Litografiye göre hazırlık daha az adım gerektirir. (örneğin, Arap zıncı yoktur, dağlamadan sonra beklemek yoktur). Bir fotoğraf aktarımı varsa, bir lazer baskıyla yapılabilir. Işığa maruz kalma ya da geleneksel litografi gibi karmaşık kimyasal adımları yoktur. Bu yüzden bu yeni tekniğe 'Kitchen Litho' denir <http://www.atelier-kitchen-print.org/> e.t.16.01.2019)

Resim 3. Mutfak Litografi Malzemeleri

(<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

2.1.Mutfak Litografi Malzemeleri

Kola (taze daha iyidir)

Alüminyum folyo (ne kadar kalın olursa o kadar iyi)

Bant

Temiz nemli sünger

Folyo sarmak için plastik veya metal bir levha kalın yağ bazlı mürekkep ve merdane
Kola banyosunu tutmak için plastik bir küvet. Islatılmış kâğıt veya kuru kâğıt
Çizim malzemeleri: en yumuşak grafit, işaretleyiciler, yağlı herhangi bir kalem.

Resim 4. Folyonun Plaka Boyunda Kesilmesi

(<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

Folyonun mat tarafında çizim yapılmalıdır, elle dokunulmamalıdır. Herhangi bir yağ, son baskıda görünecektir, emin olmak için tek kullanımlık eldivenler kullanılmalıdır. Doğrudan yüzeye yağlı bir kalem 8 veya 9B kalemle, renkli kalem (çocuk kurşun kalemi), kalıcı kalem, tükenmez kalemle çizilebilir. Yağlı pasteller kullanılabilir. Hint mürekkebi, fırça vb. Alüminyum folyoda iyi sonuç vermez. Alüminyum cildin yağına karşı çok hassastır.

Folyoyu sarmak için sert bir yüzey (sert plastik, ahşap, çinko)kullanılabilir. Folyo plakadan daha büyük kesilmelidir. Sonra mat tarafı dışarı bakacak şekilde (temiz ve yağsız bir şeyin üzerinde durduğundan emin olunmalıdır) folyo ile sarılır.

Resim 5. Folyonun Plakaya Sabitlenmesi

(<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

Sarılı ve sıkışmış plakanın arka yüzü. Koli bandı su tutucu ile sarılmalıdır. Kola'nın folyonun altına girebileceği boşluk veya delik olmadığından emin olunmalıdır. Plaka gresinin serbest kalmasına yardımcı olmak için üzerinde çalışmak için temiz kâğıt mendil kullanılabilir.

Resim 6. Plaka üzerine çizim

(<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

Basit çizim malzemeleri, yumuşak kalem (8B veya 9B en iyisidir) ve yine yumuşak bir grafit kalemi kullanılabilir (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019).

Resim 7. Çizim yapılırken yüzeye dokunmaktan uzak durulmalıdır.

Resim 8. Plakayı hassaslaştırmak

(<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

Kola plastik bir küvete dökülür. Plaka batacak kadar beklenir (5 -10 sn). Kola veya diğer kola soda kullanımları, bileşimde, asit fosforik veya ortofosforik asid olmalıdır. Taze kola daha asittir ve asitlenme hızlıdır. Solüsyon birkaç gün bir şişede saklanabilir. Bayat kola da kullanılabilir. Kola, büyük bir plastik kap içine dökülür. Folyo çizim yüzü üste gelecek şekilde plastik kapa konulur. Plaka çok yakından takip edilir. Soda veya kola beyaz alanların her yerine iyi yedirilmelidir. Hemen sonrasında bir süngerle durulanır. Plaka, kolada bulunan fosforik asit ve arap zımkı etkisinden dolayı hidrofilik hale gelir(<https://www.nontoxicprint.com/kitchenlitho.htm> e.t.16.02.2019).

Pastel gibi diğer çizim araçları, kullanılabilir. Plaka duyarlı hale gelmiştir. Sonra çizilen işaretler yıkanır. Bunu yapmak için, tabağa biraz yağ (keten tohumu yağı gibi) dökülür ve yumuşak bir bezle hızlı ve nazikçe silinir, hayali bir görüntü kalmalıdır. Daha sonra temiz ve nemli bir süngerle silinir. Kalıntı bırakan plaka üzerinde izler bıraktıysa, mürekkepleme esnasında tıkanmalar olur.

Koladaki fosforik asit ve sakız, çizilmeyen alanları hidrofilik hale getirir. Bu, suyun yüzeydeki bir filmde oturacağı, ancak mürekkebi merdanenizden alacağı çizilmiş alanlardan kovulacağı anlamına gelir.

Resim 9. Mürekkep Oluşturma ve Yazdırma

(<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

Resim 10. Islak Süngerle Plaka Silme

(<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

2.2. Plakaya Mürekkep Verme İşlemi

Farklı yağ bazlı mürekkepler kullanılabilir (litografik dağlama, intaglio mürekkepleri). Esnekliği için bir intaglio mürekkebi de kullanılabilir. Beyaz yüzeyler süngerin suyunu tutar. Plakanın bir kısmı su geçirmezdir. Senefelder'in geleneksel Litografide ki tekniğinde olduğu gibi. Suyu reddeden yağ, plaka yüzeyini bir rulo ile mürekkeplendirebilir. Böylece sadece çizimde kalın çizgiler mürekkebi tutacaktır.

2.3. Plakayı Basma İşlemi

Plaka hafifçe ve hızlı bir şekilde süngerle ıslatılır. Plakanın tamamını ve ayrıca süngerin mürekkeple temas etmesi sağlanır. Mürekkeplemeden hemen önce ve sonra sistematik olarak süngerle ıslatma işlemi gerçekleştirilmelidir. İlk baskıda, tabağa dört kez mürekkep dökülebilir. Gelecekteki baskılar için, çizim yüzeyinin önemine göre bir, iki veya üç kez rulo ile sınırlandırılmalıdır. Sünger çabucak kirlenir çünkü ıslanır. Plakadaki mürekkebi aynı anda siler. Görüntüde gri alanlar görünüyorsa, bir bardak kola batırılmış bir fırça, mürekkepleme sırasında gri bir alanı veya bir noktayı düzeltebilir. Ve temizlenebilir (<http://www.atelier-kitchen-print.org> e.t.10.11.2019)

Mürekkebi yuvarlamadan önce, ıslak süngerle plaka silinmelidir. Plaka üzerinden doğru miktarda su almak önemlidir. Plaka ilk kez mürekkep doldurulduğunda, birkaç sünger geçişine ihtiyaç duyar, sünger arasında silecek ve muhtemelen plaka üzerinde daha fazla mürekkep biriktiği için bir sonraki baskı kadar yoğun olmayacaktır.

Resim 11. Plakaya merdane ile mürekkep verilme aşaması.

(<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

Parmaklarla dokunulan yerlerde, parmak izleri çıktığı görülür. Mürekkebin toplandığı ve olması gerekmediği alanlar varsa, bu alanları temizlemek için kolaya batırılmış bir fırça kullanılabilir (<https://alisonsloggett.com/2017/07/26/kitchen-litho-how-to/> e.t: 16.01.2019).

Resim 12. Mini Baskı Makinası Kullanarak Basma

(<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

Resim 13. Prese Kâğıdın Yerleştirilmesi

(<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

Resim 14. Kitchen Litho Baskı

(<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

Hem nemli hem de nemli olmayan kâğıtlar kullanılabilir.

Mutfak Litho tüm dünyada uygulanmaktadır. Her yıl Émilie Aizer, Mutfak Baskısı Atölyesi, bu sürecin tüm sanatçıları tarafından temasa geçmeye ve Lithographic Kitchen Bienali'ne katılmaya davet etmektedir. Bu da, keşiflerle dolu bu sanatsal macerayı, değiş tokuş etmek ve bir arada yaşamak için iyi bir fırsattır.

Sonuç

Mutfak Litho basitleştirilmiş bir litografi işlemidir. Tasarımı sabitlemek için nitrik asit yerine kola kullanılarak hızlandırılmış ve daha az toksik hale getirilmiştir. Terebentin yerine yemek yağı kullanılmıştır. Her türlü çizim teknikleri önerilmiştir. Plaka ve taşa, (daha önce

kullanılmış olmaktan kaynaklanan), çözeltilerin yüzeyleri gevrekleşme sorunu oluşmaktadır. Bu gevrekleşme sorunu Mutfak Lito da olmamaktadır. Alüminyum folyo litografisi adıyla anılan Mutfak Lito, sınırlı malzemeye sınırsız tasarımlar yapma imkânı sunar. Mutfak Litho, yapmak için her ortam kullanılabilir. Tamamen ev litografisi işlemidir. Mutfak Litho şimdi tüm dünyada uygulanmaktadır. Mutfak Baskısı Atölyesi, bu sürecin merkezidir. Her yıl Litografik Mutfak Bienali düzenlenmektedir.

Geleneksel taş litografi, kireçtaşı plakalarının dağlanması, su ve yağın birbirini itmesi işlemidir. Litografi tekniği, içeriği birçok kimyasal madde ve özel donanım gerektirir. 2011 yılının haziran ayında, Fransız sanatçı ve öğretmen olan Emil Aizer, geleneksel taş litografisine toksik olmayan bir ev alternatifi geliştirmiştir. Kitchen Litografi terimini kullanmıştır. Sonuç geleneksel litografiyle aynıdır. Ancak litozin yerine bitkisel yağ ve nitrik asit yerine kola kullanılmıştır.

Mutfak Litho sadece basitleştirilmiş, toksik olmayan bir litografik baskı biçimi değil, aynı zamanda tüm ülkelerdeki sanatçıların uygulamaya başladıkları, artmış sanatsal ifadeler için bir zemindir. Bu uygulama, gravür atölyesinde uygulanabilecek sanatçılar için ek bir tekniktir. Mutfak litografisi, diğer baskı işlemlerini, çizim ve suluboya ile birleştirilebilen çok yönlü bir baskı ortamıdır. Mutfak lito artık tüm dünyada uygulanmaktadır. Çünkü kullanımı çok kolaydır. Eğitim faaliyeti olarak kolayca kullanılabilir. Emilie Aizer dünyanın farklı bölgelerinden araştırmacılar ile ‘mutfak litografi’ gösterilerini birleştirerek, bu toksik olmayan ve erişilebilir litografi sürecini daha iyi tanıtabilmek için "Kitchen Litho Sequel" adlı kitabını yayımlamıştır.

Sonuç olarak, Mutfak Litho – Baskı görüntü yaratma aracıdır. Basmakalıbı üzerinde doğrudan çizimle olan, aynı zamanda, küçük ve orta formatlarla sanatçılara benzersiz bir özgürlük verir. Sanatçılar, tekniği öğrendikten sonra, uygulama için ihtiyaç duyulan malzemeleri temin etmekte zorluk yaşamazlar.

Emilie Aizer'in dünyanın farklı bölgelerinden mutfak litografi gösterileri yapmıştır. Bu gösterileri birleştirerek, bu toksik olmayan ve erişilebilir litografi sürecini tüm dünyaya tanıtmaya devam etmektedir. Bu makalenin yazılma amacı: ‘Mutfak Litografi’ uygulamasının geleneksel taş baskı tekniklerine alternatif olarak kullanılabilir olmasını amaçlamıştır

KAYNAKLAR

Alisons Loggett (<https://alisonsloggett.com/2017/07/26/kitchen-litho-how-to/> e.t: 16.01.2019)

Arches (<https://www.arches-papers.com>. et.22.02.2019)

Émilie Aizer , (<http://www.atelier-kitchen-print.org> e.t.10.11.2019)

Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019)

Mutfak Lito <https://www.nontoxicprint.com/kitchenlitho.htm> e.t.16.02.2019)

Research-Projects/Kitchen-Lithography-2017(<https://www.asu-bookarts.com> e.t:22.02.2019)/

<https://www.youtube.com/watch?v=G2w0IFm7JOY>

<https://www.youtube.com/watch?v=meYr67WL9w>

<https://www.youtube.com/izle?v=UUBUIEt6vWw>

<https://www.youtube.com/watch?v=cemxQ-rHOAg>
<https://www.youtube.com/watch?v=a6D6ymjtd0E>

GÖRSEL KAYNAKLAR

- Resim 1. Emilie Aizer Atölyesi ve Öğrencileri - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019
- Resim 2. Emilie Aizer Atölyesinde - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019
- Resim 3. Mutfak Litografi Malzemeleri - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019
- Resim 4. Folyonun Plaka Boyunda Kesilmesi - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019
- Resim 5. Folyonun Plakaya Sabitlenmesi - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019
- Resim 6. Plaka üzerine çizim - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019
- Resim 7. Çizim yapılırken yüzeye dokunmaktan uzak durulmalıdır. - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019
- Resim 8. Plakayı hassaslaştırmak - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019
- Resim 9. Mürekkep Oluşturma ve Yazdırma - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2- Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019019
- Resim 10. Islak Süngerle Plaka Silme - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019
- Resim 11. Plakaya merdane ile mürekkep verilme aşaması. - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019
- Resim 12. Mini Baskı Makinası Kullanarak Basma - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019
- Resim 13. Prese Kâğıdın Yerleştirilmesi - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019
- Resim 14. Kitchen Litho Baskı - Émilie Aizer (<http://www.atelier-kitchen-print.org/category/kitchen-litho> e.t.16.01.2019